

بسمه تعالی

گزارش ما موریت به کشور ترکیه

ساعت ۱۷/۳۰ روز ۹۱/۱۱/۲۹ در معیت آقای کریمی تبار ریس اداره سجلات و احوال شخصیه وزارت امور خارجه از فرودگاه امام خمینی تهران عازم آنکارا شدیم. هدف از مأموریت بررسی امور هویتی ایرانیان مقیم ترکیه و نحوه ی ارائه خدمات ثبت احوال در این کشور بود. در طی این سفر بازدید از نمایندگی ، دیدار با مسئولان سفارت و بخش کنسولی و مسئولان ثبت احوال کشور ترکیه انجام گرفت که ذیلا مختصرا اشاره می شود:

الف: آنکارا

۱- دیدار با سفیر محترم:

اولین برنامه کاری دیدار با جناب آقای حسین پور سفیر محترم جمهوری اسلامی در ترکیه بود. هیات اعزامی در این دیدار با بیان هدف مأموریت گزارشی از دستاوردهای سازمان ثبت احوال و سیاستهای سازمان در خصوص ایرانیان خارج از کشور به خصوص تسریع در ارائه خدمات از طریق فن آوری جدید را مطرح کرد. سفیر محترم با بیان اینکه دوره آموزش کنسولی را در سازمان طی کرده است و به اهمیت فوق العاده امور هویتی ایرانیان واقف است اقدامات خود در خصوص تقویت بخش کنسولی از حیت اختصاص فضا و نیروی انسانی ذکر نمود و آمادگی خود را برای دریافت پیشنهادات هیات اعلام کرد.

۲- بازدید از بخش کنسولی (سجلی):

- بخش کنسولی (سجلی) در ساختمان مجزا در محل سفارت واقع شده و دو نفر از همکاران به مسئولیت آقای آشتیانی مسئولیت این امر را عهده دار بودند.
- محل نگهداری اسناد و شناسنامه و کارت شناسایی ملی مناسب بود.
- اسناد سجلی به نحو نسبتا مناسبی بایگانی شده بود.
- محل استقرار کارکنان و مراجعان تا حدودی مطلوب بود و در این خصوص به مسئولان محترم سفارت نظراتی ارائه شد.
- اتوماسیون اداری و مکاتبات امور ثبت احوال رضایت بخش بود.
-

۳- جلسه با کارکنان بخش کنسولی

پس از پایان بازدید جلسه ای با حضور مسئول بخش کنسولی، ریاست اداره سجلات و اینجانب برگزار شد و آقای آشتیانی با اعلام این که حدود ۴۵۰۰ ایرانی مقیم ترکیه هستند عمده مسائل سجلی ایرانیان در ترکیه را موارد زیر ذکر کرد:

-عدم اطلاع هموطنان از مقررات کشور

-اجبار ایرانیانی که تابعیت ترک گرفته اند به تغییر نام و نام خانوادگی از سوی دولت ترکیه که این امر موجبات مغایرت در اسناد و مدارک ایرانی و ترک را فراهم می نماید.

-سخت گیری مقامات ترک در خصوص گواهی تجرد و محدودیت زمانی برای اعتبار آنها

-افزایش حجم مراجعات به دلیل تعطیلی سفارت در انگلیس و کانادا

-تاخیر در دریافت شناسنامه و کارت شناسایی ملی

-عدم دسترسی به پایگاه

-تاخیر در اعلام وقایع

۴- مشاوره و راهنمایی در خصوص برخی پرونده ها

تعدادی پرونده که صدور شناسنامه و کارت شناسایی آنها به طول انجامیده بود مورد بررسی قرار گرفت و با تماس تلفنی با اداره سجلات و اداره کل امور هویتی ایرانیان خارج از کشور دستورات لازم برای رفع مشکل صادر گردید. برای تسریع در روند چند درخواست نیز راهنمایی به عمل آمد.

۵- ملاقات با ریاست ثبت احوال ترکیه

به درخواست هیات ملاقاتی در روز دوشنبه ۳۰/۱۱/۹۱ در محل کار آقای احمد سرجان ریاست سازمان ثبت احوال ترکیه برگزار شد.

در ابتدای این ملاقات ضمن ابلاغ سلام ریاست محترم سازمان و تشکر از حضور ایشان در اجلاس اکو پیشرفت های سازمان ثبت احوال ایران بیان و مشکلات ایرانیان مقیم ترکیه مرتبط با سازمان ثبت احوال ترکیه نیز مطرح شد. ریاست ثبت احوال ترکیه با ابراز خوشحالی از ارتباط خوب دو سازمان قول دادند که دستورات لازم را در خصوص رفع مشکلات صادر نمایند و ابراز علاقه کردند که ارتباط بیشتری بین بخش کنسولی سفارت و ثبت احوال ترکیه برقرار شود.

۶- در پایان زمان حضور در آنکارا هیات در دیدار با مسئول بخش کنسولی پیشنهادات خود را ارایه نمود.

ب- استانبول

ساعت ۸ صبح روز ۹۱/۱۲/۱ با هواپیما عازم استانبول شدیم. و پس از استقرار در هتل برنامه های زیر انجام گرفت:

الف) ملاقات با سر کنسول جمهوری اسلامی ایران در استانبول

هیات اعزامی ملاقاتی با سر کنسول محترم جمهوری اسلامی ایران در استانبول داشت. سر کنسول محترم با بیان این که استانبول قطب اقتصادی و گردشگری ترکیه است و ایرانیان زیادی در استانبول حضور دارند عمده ترین مسائل در خصوص ایرانیان مقیم استانبول را ذکر کرد و با ابراز خوشحالی از سفر هیات خواستار انتقال تجربیات هیات به کارکنان کنسولی شد.

ب) ملاقات با مسئولات بخش کنسولی

در جلسه ای با حضور آقای جعفر زاده مسئول بخش کنسولی و ویسی مسئول امور سجلی و سایر کارکنان ذیربط هدف از سفر هیات تشریح و مهم ترین مسائل مربوط به امور هویتی ایرانیان مقیم ترکیه بررسی شد. از نظر مسئول بخش سجلی مهم ترین مسایل ایرانیان مقیم ترکیه عبارتند از:

۱- تاخیر در دریافت شناسنامه های تعویض، المثنی و کارت شناسایی ملی

۲- مشکلات مربوط جعل و خدشه در شناسنامه توسط اتباع ایرانی

۳- عدم دسترسی به پایگاه اطلاعات در ارائه خدمت و پاسخگوئی در موارد فوری چون زندانیان، فوت اتباع

ایرانی

۴- عدم پذیرش اسناد ازدواج و طلاق ثبت شده در نمایندگی ها از سوی دستگاههای دولتی داخل کشور

۵- فاصله زمانی بین تنظیم سند در نمایندگی ها و ثبت در مرکز داده سازمان

۶- اختلاف در قوانین ثبت احوال شخصیه دو کشور

۷- سخت گیری سفارت ترکیه در خصوص مندرجات گواهی های تجرد

۸- تأخیر در اعلام فوت اتباع ایرانی به سفارت و نگهداری گذرنامه متوفی توسط مقامات قضایی و امنیتی

ترک

ج) بازدید از بخش سجلی

۱- محل نگهداری اسناد و مدارک مناسب بود و اسناد به نحو مطلوب بایگانی شده بودند.

۲- اتوماسیون و بایگانی های اداری مطلوب بود

۳- نمونه های مورد استفاده در دسترس اشخاص بود.

در پایان بازدید از بخش کنسولی مقداری از پرونده های که بنا به دلایل مختلف پاسخگویی آنها با تاخیر مواجه شده بود بررسی و طی تماس تلفنی با تهران حل و فصل گردید و یک مورد نیز مقرر گردید در تهران بررسی بیشتری صورت گیرد .

د) دیدار با مدیر کل ثبت احوال استانبول

هیات در ساعت ۱۱ صبح روز ۹۱/۱۲/۳ در محل ثبت احوال استانبول با آقای ارهان آردیک مدیر کل ثبت احوال استانبول ملاقات کرد.

در ابتدا اینجانب ضمن ابراز خوشحالی از حضور در ثبت احوال استانبول دستاوردهای ثبت احوال جمهوری اسلامی را بیان کرده و خواستار همکاری بیشتر و ارائه تجربیات شدم.

آقای ارهان آردیک نیز با ابراز علاقه مندی از حضور هیات ایرانی اطلاعاتی را در خصوص ثبت احوال استانبول ارائه نمود:

۱- ثبت احوال استانبول با یک مدیریت و ۳۹ شعبه و ۷ نمایندگی وظیفه ی انجام امور ثبت احوال و اقامت

امور ثبت احوال تابعیت شهروندان را عهده دار است .

- ۲- به ازای هر ۲۰ هزار نفر جمعیت یک کارمند انجام وظیفه می شود (حدود ۶۶۰۰ نفر)
- ۳- اصلاحات کلی در قانون ثبت احوال ترکیه مربوط به سالهای ۲۰۰۶ و ۲۰۰۶ میلادی است.
- ۴- دولت ترکیه برای رفع مشکل اتباع خود که تابعیت ترکیه را ترک می کنند کارت آبی رنگ صادر می نماید که این اشخاص می توانند با استفاده از این کارت از حقوق مدنی استفاده نمایند.
- ۵- دولت ترکیه تابعیت مضاعف را پذیرفته است. اطلاعات تابعیت مضاعف در بایگانی اسناد ثبت می شود ولی در شناسنامه ثبت نخواهد شد.

ولادت

- شماره ملی اتباع ترک ۱۱ رقمی است.
- ولادت طی مدت ۳ روز به اداره ثبت احوال گزارش می شود.
- اعلام کنندگان واقعه ولادت تقریباً مشابه قانون ثبت احوال ایران است. (والدین در اولویت اول، بعد سرپرست، قیم و در مواردی هم سایر بستگان طفل)
- مسئولان نگهداری کودکان، مدیران مدارس مکلفند کودکان فاقد مدرک شناسنایی را به ثبت احوال محل گزارش نمایند.
- اگر ثبت احوال از وجود افراد فاقد شناسنامه مطلع شود طی احضاریه ای از وی یا والدینش درخواست می شود تا به ثبت احوال مراجعه نمایند.
- ولادت خارج از ترکیه باید به کنسولگری ها اعلام شود.
- ثبت ولادت در سامانه مرنیس صورت می گیرد و اعلام ولادت بصورت الکترونیکی برای ثبت در شناسنامه خانوادگی ارسال می شود.
- چنانچه پس از مهلت مقرر در قانون برای اعلام واقعه مراجعه شود جزای نقدی در یافت خواهد شد، مگر در موارد عذر و غیر ارادی با تشخیص مقامات ثبت احوال
- در ترکیه مردم باید به ادارات ذیربط مراجعه کنند و مأموران ثبت احوال مراجعه ای به مردم در شهر یا روستا ندارند.

۱- مهلت اعلام ۱۰ روز است.

۲- دسترسی دستگاهها به اطلاعات فوت اتباع ترک وجود دارد.

۳- حتی اگر شناسنامه باطل نشده باشد فوت در سامانه مرنیس ثبت می شود و قابل مشاهده است.

ازدواج

۱- ازدواج در ترکیه در مراکز مجاز دولتی (شهرداری، نزد کدخدا، مأمور ثبت احوال و) صورت می گیرد و مراسم مذهبی صرفا بعد از ثبت ازدواج خواهد بود.

۲- سند ازدواج به چند زبان تهیه شده است.

۳- اعلامیه های ازدواج هر پانزده روز یکبار به سامانه برای ثبت ارسال می شود و در نظر است در آینده بصورت الکترونیکی ارسال شود.

تغییر نشانی

۱- دستگاههای اجرایی، مدیران آپارتمانها، مختارها، شهردارها، باید تغییر نشانی اشخاص را به سامانه اعلام نمایند.

۲- دستگاههای خدمت رسان امکان دسترسی به نشانی اشخاص را دارند.

۳- مهلت اعلام تغییر نشانی توسط اشخاص حداکثر ۲۰ روز است در غیر اینصورت باید جزای نقدی (۱۵۰ دلار) پرداخت شود.

۴- اعلام نشانی غیر واقعی جرم محسوب می شود و مرتکب به پرداخت ۵۰۰ دلار جزای نقدی یا زندان محکوم خواهد شد.

خدمات ثبت احوال به اتباع ترک در خارج

۱- حدود ۴ تا ۵ میلیون ترکیه ای در خارج از کشور زندگی می کنند.

۲- ثبت وقایع اتباع ترک در کنسولگریها صورت می گیرد.

۳-تجدید مدارک هویتی فعلا در داخل ترکیه است.

۴-اقداماتی برای اتصال کنسولگریها به سامانه ثبت احوال انجام شده ولی هنوز امکان تبادل اطلاعات بصورت الکترونیکی فراهم نشده است.

MERNIS (نظام عمومی ثبت احوال)

مرنیس نظام ثبت احوالی است که اطلاعات حاصل شده از ثبت وقایع را بصورت الکترونیکی نگهداری و پردازش می کند و سابقه آن به سال برمی گردد.

هدف:

۱-ثبت وقایع بصورت الکترونیکی

۲-تخصیص شماره ملی به اتباع ترک

۳-صدور کارت شناسایی

۴-ثبت تغییر نشانی

۵-استخراج اطلاعات و آمار به هنگام

۶- تهیه گزارشات الکترونیکی

۷-امکان بهره برداری توسط نظام اداری

KPS (نظام اشتراک گذاری اطلاعات هویتی)

هدف: دسترسی آنلاین دستگاههای مجاز به اطلاعات پایگاه الکترونیکی به منظور ارائه خدمات مطلوب (امکان

استعلام)

به این منظور بین ثبت احوال و دستگاههای استعلام کننده قراردادی منعقد میشود.

آرشیو الکترونیک

هدف: آرشیو الکترونیک اسناد و بهره‌وری از آن توسط ادارات ثبت احوال و دستگاههای مجاز است. در نظرات تا سال ۲۰۱۳ این سامانه تکمیل و قابل بهره‌برداری شود.

ه- جلسه با کارکنان بخش کنسولی

هیات با توجه به دیدار از بخش کنسولی و ملاقات‌های صورت گرفته جلسه‌ای را با کارکنان ذیربط برگزار و به تبادل نظر و بررسی مسایل پرداخت و عند الزوم راهنمایی لازم به عمل آمد.

و- پایان سفر و بازگشت به تهران

هیات ساعت ۱۰/۳۰ روز ۹۰/۱۲/۴ با هواپیما از استانبول به تهران بازگشت.